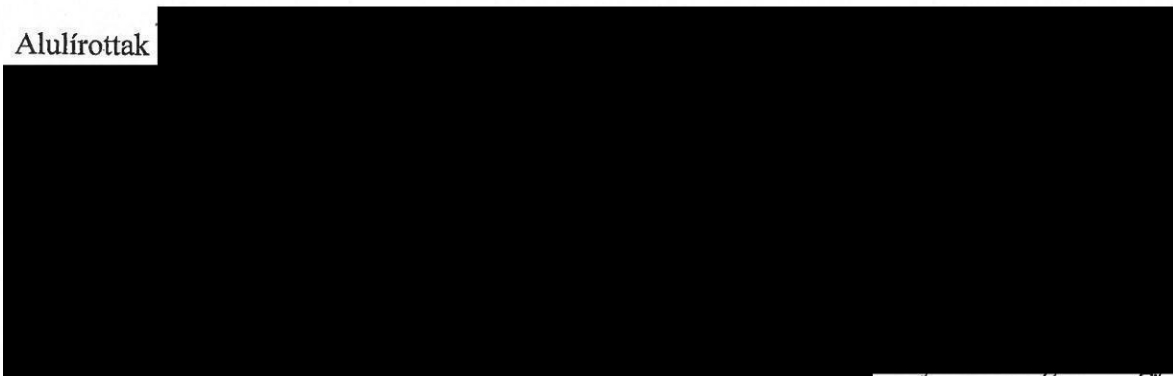

Alkotmánybíróság
az elsőfokon eljáró Békési Járásbíróság útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1619-2/2020
Érkezett:	2020 OKT 15.
Példány:	1
Melléklet:	db
Kezelőiroda:	3

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírottak

volt felperesek, mint indítványozók – mellékelten csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk, Dr. Hegedűs Péter Ügyvédi Iroda

útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. 27. §. alapján – tekintettel a T. Alkotmánybíróság IV/1619-1/2020 ügyszámú tájékoztatására – az alábbi

egységes szerkezetű alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg, hogy a Békési Járásbíróság 2.P.20.399/2016/85. számú elsőfokú ítéletét teljes egészében és a Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.837/2018/5 számú jogerős ítéletét részben megváltoztató Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.20.593/2019/8. számú ítéletének Alaptörvény-ellenességét és azt az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. 43. §. alapján semmisítse meg.

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

- A Békési Járásbíróság 2.P.20.399/2016/85 számú ítéletével kötelezte a [redacted] alperest kártérítés megfizetésére az általa [redacted] utcában felépített és működtetett [redacted] mobilátjátszótorony szükségtelen zavarásából fakadó, ingatlanjaink forgalmi érték csökkenésében megnyilvánuló kártérítés jogcímén.
Keresetünket az 1959. évi IV. tv. (rég. Ptk.) 100. § és 339. § (1) bekezdésére alapítottuk, a per a régi Polgári perrendtartás 1952. évi III. tv. alapján folyt.

A perben az elsőfokú bíróság széles körű bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek keretében meghallgatta a felpereseket, tanúkat hallgatott meg, és szakértői bizonyítást is elrendelt. Az ingatlanforgalmi szakértő szétválasztotta a torony létevel, illetve annak működésével összefüggésben felmerült szükségtelen zavaró tényezőket, és külön-külön állapította meg az ingatlanforgalmi értékcsökkenést, azaz a kár mértékét. A perben távközlési szakértő kirendelésére is sor került, aki megállapította, hogy volt olyan alternatív helyszín, ahol a torony a felperesek szükségtelen zavarása nélkül megvalósítható lett volna.

Az alperes mind a torony létesítésével, mind a működésével összefüggésben elévülési kifogást terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság megállapította a rPtk. 360. § (1) bekezdése alapján, hogy a kártérítés a kár bekövetkeztekor nyomban esedékes, és megállapította azt is a rPtk. 326. § (1) bekezdése értelmében, hogy az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé vált. A fentiek értelmében rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy az elévülési idő kezdete eltérően alakul a létesítéshez, illetve a tényleges működéshez kapcsolódó kártérítés vonatkozásában.

A létesítéshez kapcsolódó elévülés kezdő időpontját az elsőfokú bíróság 2011. november 17. napjában jelölte meg, amely az okirattal igazolt műszaki átadás-átvétel időpontja volt, amelyre tekintettel azt állapította meg, hogy a 2016. november 10. napján benyújtott kártérítési igényünk a létesítéssel összefüggésben nem évült el.

A torony működésével összefüggésben pedig megállapította az elsőfokú bíróság, hogy **sem a meghallgatott felperesek, sem a tanúk, de még a kirendelt szakértők sem tudták megállapítani a működés kezdő időpontját, amely okán a bíróság kizárólag a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján tudott az antennatorony működésével összefüggő kártérítési követelés elévülésének kérdésében dönteni.** Ezt pedig a kialakult bírói gyakorlatra és konkrét eseti döntésekre is hivatkozással **2012. május 21. napjában jelölte meg, amely a használatbavételi engedély jogerőre emelkedésének a napja.**

Az elsőfokú bíróság konkrétan hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Pf.20.711/2014/4, a Kúria Pfv.III.21.024/2015/5, valamint a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.353/2011/4 számú eseti döntéseire, amelyek mindegyike a torony működésével összefüggő károsodás tekintetében az elévülés kezdő időpontját a jogerős használatbavételi engedély kiadásának időpontjában határozta meg. Mindezek okán utasította el az alperes elévülési kifogását mind a torony létesítése, mind annak működése okán.

- A Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.837/2018/5 számú ítéletében az elsőfokú ítéletét megváltoztatta, és a torony létesítésével összefüggő kereseti kérelmünket elévülésre hivatkozással elutasította.

A torony működésével összefüggésben **helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, megalapozottnak találta annak indokolását, és megállapította azt is, hogy azon körülménynek, hogy 2011. január 20-án a toronytessen már voltak antennák nem bír relevanciával, és rögzítésre került ezzel összefüggésben felperesi álláspont is, amelynek lényege, hogy az antennákat a tényleges műszaki átadás-átvétel időpontjáig (2011. november 17.), illetve a használatbavételi engedély kiadásáig, azaz 2012. május 21. napjáig leszerelhetnék, áthelyezhetnék.**

- Fentiek alapján megállapítható, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság a torony működésével összefüggő kereseti kérelmünket azonos jogi alapon, azonos jogszabályi levezetés és bírói gyakorlatot követve megalapozottnak találta, míg szintén azonos jogi alapokra helyezkedve és ismert eseti döntésekre alapozva az alperes elévülési kifogását elutasította.

Ez alapján a Gyulai Törvényszék másodfokú ítélete jogerőssé és egyben végrehajthatóvá vált, amely alapján az alperes a megítélt kártérítési összeget és annak kamatait, valamint a perköltséget megfizette. Ennek összege mindösszesen [REDACTED] forint volt.

- Az alperes a jogerős és végrehajtott másodfokú ítélettel szemben terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a teljes kereseti kérelem elutasítását kérte, amely felülvizsgálati kérelem részeként ismételten hivatkozott elévülési kifogásra is.

Az elévülési kifogással összefüggő jogi érvelés keretében 8 konkrét eseti döntésre hivatkozott, amelyekre a felülvizsgálati ellenkérelmünkben külön-külön válaszoltunk, rögzítve és rávilágítva arra, hogy az eseti döntések különböző indokok alapján, de eltérő jogi helyzetre vonatkoznak. Az eseti döntések egy része ugyanis előzetes bizonyítási indítvány elévülésével kapcsolatos, más részében pedig az elévülés megállapítására azért került sor, mert a felperesek nem választották külön a mobilátjátszó torony létevel és működésével kapcsolatos kereseti kérelmüket.

A felülvizsgálati ellenkérelmünkben külön hivatkoztunk a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.III.21.024/2015/5 számú ítéletére, a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.478/2010/4 számú részítéletére, a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.21.353/2011/4 számú hatályon kívül helyező végzésére, valamint a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.142/2007/14 számú eseti döntéseire, amelyek hasonló tényállás mellett (a torony létéből és működéséből fakadó kártérítési igény különválasztása, működés kezdő időpontjának bizonytalan volta) egyértelműen arra a jogi álláspontra helyezkedtek, hogy a kár a torony használatbavételi engedélyének kiadásával következett be.

- A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.20.593/2019/8 számú ítéletével a Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.837/2018/5 számú jogerős ítéletét a felperesek keresetét elutasító rendelkezését érintő részében hatályában fenntartotta, míg az alperes által felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a felperesek keresetét elutasította.

A Kúria ítélete indokolásának 38., 39. és 40. pontja tartalmaz megállapításokat a torony működésével összefüggő kártérítési igényünk elutasítására, ezen belül arra, hogy a követelésünk e körben is elévült. A Kúria döntésének lényege, hogy az elévülés kezdő időpontját felperesek által vitatott, alperes által pedig nem bizonyított 2011. január 20. napjában jelölte meg. A felperesek által hivatkozott eseti döntésekkel összefüggésben pedig azt állapította meg, hogy azok eltérő tényállásokon, és eltérő igényérvényesítésen alapultak, amely okán jelen perben nem irányadóak. Egyebekben az ítélet indokolást és jogszabályi hivatkozást erre vonatkozóan nem tartalmaz.

- A Kúria döntése alapján a felpereseknek 15 napon belül vissza kellett volna fizetnie az első- és másodfokú bíróság által is azonos módon megítélt és alperes által már megfizetett [REDACTED] Ft-ot, valamint az első- és másodfokú bíróság döntésétől teljesen eltérő Kúriai ítélet alapján mindösszesen [REDACTED] Ft, azaz Hatmillió-négyszázezer forint első-, másod- és harmadfokú perköltséget. Mindez azt jelenti, hogy a **felperesek a jogerős ítélet alapján kaptak kártérítés jogcímén [REDACTED] Ft-ot, azonban a Kúria döntése alapján ehhez képest 21.461.819,- Ft-ot kell visszafizetniük.**

Tájékoztatjuk a T. Alkotmánybíróságot, hogy a felperesek sem a már átvett [REDACTED] Ft-ot, sem a közel [REDACTED] millió forint perköltséget megfizetni nem tudják, és értetlenül állnak az előtt, hogy hogyan lehetséges az jogszerűen, hogy egy első- és másodfokon is megítélt és a jogerős ítélet alapján megfizetett kártérítést, a jogerős ítélet kézhezvételét követően 1,5 év

múlva vissza kell fizetni, sőt egy olyan mértékű perköltség megfizetésére is kötelezte őket a Kúria, amely teljes mértékben lehetetlen a felperesek anyagi és jövedelmi viszonyai tükrében. Felperesek többségében ugyanis kisnyugdíjasok, vagy szociális ellátásban részesülő olyan természetes személyek, akiknek egy része még a részletekben történő visszafizetést sem tudja vállalni, illetve azok, akik vállalják a részletekben történő visszafizetést, maximum havi 3000-5000 Ft összegre tudnak kötelezettséget vállalni.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítványozók, mint felperesek valamennyi jogorvoslati lehetőségüket kimerítették.

A Békési Járásbíróság 2.P.20.399/2016/85 számú ítélete helyt adott kereseti kérelmünknek, amellyel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést.

A Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság 9.Pf.25.837/2018/5 számú ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, azonban a működéssel összefüggő elsőfokú bírósági ítéletet helyben hagyta. A másodfokú ítélettel szemben mind az alperes, mind a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amely alapján a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság hozta meg Pfv.I.20.593/2019/8 számú ítéletet, megváltoztatva az első- és másodfokú ítéleteket.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a rendes jogorvoslati lehetőségek kimerítésre kerültek, és megállapítható az is, hogy nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, és felperesek perújítást sem kezdeményeztek az ügyben.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria Pfv.I.20.593/2019/8. számú ítéletét a felperesek jogi képviselője 2020. július 20. napján vette át elektronikus formában, eljáró ügyvéd cégkapuján keresztül. Az alkotmányjogi panaszt ezen időponthoz képest a rendelkezésünkre álló 60 napos határidőn belül nyújtjuk be. (Abtv.30.§. (1) bekezdés)

d) Az indítványozók érintettségének bemutatása

Az indítvánnyal érintett peres eljárásokban az indítványozók felperesként jártak el, rájuk nézve hátrányos ítéletek születtek, érintettségük ezen alapul, ezért az érintettség külön bizonyítást nem igényel.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjog sérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés (Abtv. 29. §)

Álláspontunk szerint jelen esetben az Abtv. 29. §-ának mindkét vagylagos feltétele fennáll az alábbiak szerint:

Amennyiben a Kúria a Pfv.I.20.593/2019/8 számú ítéletével nem sérti meg a felperesek Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján biztosított, tisztességes eljárás jogát, és ezen Alaptörvényben biztosított alapjoggal fogalmi egységet alkotó Alaptörvény 28. cikkét, továbbá az Alaptörvény 25. cikk (1)-(3) bekezdésében foglalt jogalkalmazás egységének követelményét, úgy ez a Kúria döntését érdemben befolyásolta volna.

Ezen túlmenően álláspontunk szerint alapvető alkotmányjogi kérdés is felmerül a Kúria döntése kapcsán, amely abban áll, hogy az elsőfokon alkalmazott és értelmezett, másodfok által teljes egészében elfogadott jogszabályokat a Kúria jogszerű indokolás nélkül, saját maga által kialakított bírói gyakorlattal ellentétesen, véleményünk szerint önkényesen értelmezett és alkalmazott. Hivatkozni szeretnénk e körben arra, hogy jelen perben a rPtk. 339. § -ának, és ezzel összefüggésben a **rPtk. 360 § (1) bekezdésének, valamint rPtk. 326. § (1) bekezdésének megfelelő és Alaptörvénnyel nem összhangban álló alkalmazására hivatkozunk a Kúria részéről.**

A rPtk. 360 § (1) bekezdése szerint a kártérítés a kár bekövetkeztekor nyomban esedékes, míg a rPtk. 326. § (1) bekezdése szerint az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik. Ezen időpont a mobil-átjátszó tornyok szükségtelen zavarásából fakadó kártérítési perekben a torony létesítésének és/vagy (amennyiben a két időpont eltérő) a működésének kezdő időpontjában határozható meg. A kár bekövetkeztének és ezzel egyidejűleg az elévülés kezdő időpontjának meghatározására pedig a Kúria alakított ki egységes gyakorlatot, amelyet mind az elsőfokú bíróság, mind a másodfokú bíróság a konkrét eseti döntésekre hivatkozással megfelelően alkalmazott, amikor a torony működésével összefüggő kár bekövetkeztét, és az elévülés kezdő időpontját a használatbavételi engedély kiadásához kötötte.

Álláspontunk szerint a Kúria ezen egységes jogértelmezési keretből lépett ki önkényesen akkor, amikor is ezzel ellentétes döntést hozott. Ez által került megsértésre az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése, és sérült a tisztességes eljárás alapjog.

A tisztességes eljárás jogának megsértése keretében a Kúria nem tett eleget indokolási kötelezettségének sem, és az ezen cikkel fogalmi egységet alkotó Alaptörvény 28. cikkében előírt azon követelménynek sem, hogy a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni. Külön ki szeretnénk emelni a 28. cikk 2. mondatát, amely szerint *„az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”*

Álláspontunk szerint azzal, hogy az elsőfokú és másodfokú bíróság azonos jogszabály értelmezésen alapuló döntését a Kúria megváltoztatta, megsértésre került a tisztességes eljárás, mint az Alaptörvényben biztosított alapjog is.

Ezen alapjog megsértésétől nem lehet külön választani és együtt szükséges értelmezni és vizsgálni az Alaptörvény 25. cikk (1)- (3) bekezdésében foglaltakat is, amelyek szerint a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve a Kúria, amely biztosítja a rendes bíróságok jogalkalmazásának egységét. Azzal, hogy a Kúria egyáltalán nem adta indokát annak, hogy az általa kialakított és a rendes bíróságok által alkalmazott, ezáltal egységesnek mondható jogszabályértelmezést miért változtatta meg, megsértette a tisztességes eljáráshoz való Alaptörvényben biztosított jogunkat, továbbá csorbítja a szintén Alaptörvényben rögzített jogbiztonságot, és a kiszámíthatóság követelményét is.

Az alkotmányjogi panaszunk befogadhatósága körében annak is kiemelt jelentőséget tulajdonítunk, amikor alapvető alkotmányjogi kérdésre hivatkozunk, hogy amennyiben akár az elsőfokú bíróság, akár a másodfokú bíróság ismerte volna a Kúria korábbi gyakorlatától eltérő jogi álláspontját és ennek megfelelően hozta volna meg a jogerős ítéletet, akkor felperesek tudomásul vették volna a bíróság döntését és nem kerültek volna abba a helyzetbe, hogy egy jogerős ítélet alapján részükre megítélt kártérítést és tetemes perköltséget kelljen visszafizetniük.

Álláspontunk szerint az az eljárás illetve Kúriai döntés, amely lehetővé, sőt jogszerűvé teszi, hogy a jogerősen elbírált peres eljárásban – amely az első- és másodfokú bíróság azonos ténybeli és jogi megállapításain alapul – a végrehajtás felfüggesztése hiányában a kártérítési összeg megfizetését követően a indokolás nélkül a jogerős ítéletet megváltoztatja és a felperesek számára kezelhetetlen, a megélhetésüket, egzisztenciájukat is veszélyeztetve a teljes kártérítés visszafizetését, plusz több, mint 6 millió forint perköltség visszafizetését írja elő, felvet olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely eléri azt a szintet, hogy a T. Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt befogadja, és az abban leírtakkal érdemben foglalkozzon.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az indítványunkban támadott Kúria ítélete az Alaptörvény alábbi rendelkezéseit sértették meg.

I. Alaptörvény XXVIII.cikk (1) bekezdés

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság, tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidő belül bírálja el.”

II. Alaptörvény 28.cikk

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III. Alaptörvény 25.cikk (1)-(3) bekezdés

(1) A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A legfőbb bírósági szerv a Kúria.

(2) A bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról és törvényben meghatározott egyéb ügyben.

(3) A Kúria a (2) bekezdésben meghatározottak mellett biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.

Az Alaptörvény 25. cikk (1)-(3) bekezdéseire és a 28. cikkre önállóan nem alapítjuk alkotmányjogi panaszunkat, mivel ezen cikkek nem tartalmazzák önállóan az Alaptörvényben biztosított jogot, ezen Alaptörvény cikkeire az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértésével összefüggésben hivatkozunk, tekintettel arra, hogy ezek részben fogalmi egységet, részben pedig logikai egységet alkotnak.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntések Alaptörvény-ellenességének indokolása

b.1. Álláspontunk szerint a Kúria azzal a döntésével és jogszabályértelmezésével, hogy a rPtk. 360 § (1) bekezdését és ezzel egyidejűleg a rPtk. 326. § (1) bekezdését (a kár bekövetkezésének időpontja, elévülés kezdő időpontja) a Kúria által kialakított egységes bírói gyakorlattól eltérően határozta meg, és ezen időpontot nem a felperesek, valamint az első- és másodfokú bíróság által is hivatkozott eseti döntések szerinti használatbavételi engedélyhez kötötte, megsértette az indítványozók tisztességes eljáráshoz való jogát. E körben szeretnénk hivatkozni, a Kúria Kfv.I.35.676/2017/10 számú ítélete Alaptörvény ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről szóló **23/2018(XII.28)AB határozatára**, amelynek IV. fejezet 24. pontja kimondja, hogy:

„[24] A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az egyéni jogvédelem mellett, és azt erősítőleg az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény is {3/2015. (II. 2.) AB határozat (a továbbiakban Abh1.), Indokolás [18]}. Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatása mellett (lásd Abh1.) azt is, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság a jogszabály célját az alkotmányosan szükséges mértékben figyelembe vette-e.”

„[25] Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélkező tevékenységük során a jogszabályokat elsősorban azok céljával összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie. A Kúria ezzel szemben nem látott indokot az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazására, alaptörvénybeli kötelezettsége ellenére nem vette figyelembe a jogszabály célját.

[26] Az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes **fogalmi egységet alkotnak**. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.

[27] Az Alkotmánybíróság a később számos határozatában megerősített, és hatályos, következetes gyakorlatának megfelelő, 6/1998. (III. 11.) AB határozatában megállapította, hogy „a fair trial olyan minőség, amelyet az **eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni**. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás «méltánytalan» vagy »igazságtalan«, avagy»nem tisztességes«” (ABH 1998, 95.) {legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [41]}. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig - mérlegelés eredményeként - mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve” {lásd 20/2017. (VII. 18.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [17]; vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.”

Jelen esetre vonatkoztatva fenti alkotmánybíróági döntést, annak vizsgálata szükséges álláspontunk szerint, hogy a Ptk. kárbekövetkezésére és elévülés kezdő időpontjára vonatkozó rendelkezéseit a mobil-átjátszó tornyok működésével összefüggésben a Kúria a jogszabály céljával összhangban értelmezte-e akkor, amikor eltért az általa kialakított korábbi gyakorlattól, amikor nem vette figyelembe, hogy sem a felperesek, sem a tanúk, de még a kirendelt szakértők sem tudták megállapítani a bázisállomás működésének kezdő időpontját, és a sugárzó antennák felhelyezését a toronytetre. Annak alkotmányos vizsgálata is indokolt és szükséges a tisztességes eljárás, mint alaptörvényben biztosított jog vizsgálata körében, hogy az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével hozta-e meg döntését a Kúria, és „befér-e” a tisztességes eljárás fogalom körébe, hogy az első- és másodfokon egységesen értékelt és értelmezett jogszabályokat teljesen másképp értelmezze a Kúria, szembe helyezkedve korábbi gyakorlatától.

Álláspontunk szerint a Kúria döntése önkényessé vált, mert kilépett abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előírt.

E körben pedig a fent hivatkozott AB határozat 28. pontjára hivatkozunk:

„28] A jelen ügyben eljáró bíróság az alkalmazandó jogszabályi rendelkezés célját egy törvény, a Ket. egyértelműnek vélt szabályozására hivatkozva hagyta figyelmen kívül. Ezzel Alaptörvényben rögzített kötelezettségének nem tett eleget, így a meghozott bírói döntés önkényessé vált, mert kilépett abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előírt. Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alkotmánybíróóság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta:

„[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel” (Indokolás [23]). Az Alkotmánybíróóság azonban csak kivételesen, szigorú feltételek fennállása esetén állapítja meg a jogalkalmazói önkény fennállása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét. Az Abh2. alapjául szolgáló esetben a bíróság *contra legem* jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági jogsérelem szintjére (Indokolás [29]). Tehát a *contra legem* jogértelmezés és jogalkalmazás önmagában nem alapozza meg az alkotmányellenességet. A *contra legem* jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz az Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie (*contra constitutionem*) {lásd 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]}. **Jelen esetben a bírósági jogértelmezés a rá vonatkozó, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyta, emiatt *contra constitutionem* vált önkényessé, és így az érintett felek tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét is okozta.**”

Az Ab határozat idézett rendelkezéseit jelen esetre vonatkoztatva az állapítható meg, hogy a Kúria *contra legem* jogi értelmezése és jogalkalmazása, (ellentétes döntést hozott a konkrét ügyben a kárbekövetkezte, illetve az elévülés kezdő időpontja vonatkozásában a korábbi egységes bírói gyakorlattal), egyben Alaptörvény ellenes is (*contra constitutionem*), hisz teljes körűen figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat.

A jogalkotó és ezáltal a Ptk. célja ugyanis semmiképp sem lehetett az, hogy a kárbekövetkeztének időpontját és ezáltal az elévülés kezdő időpontját egy bizonytalan, senki által alá nem támasztott, felperes által vitatott, alperes által nem bizonyított alperesi nyilatkozatra alapítsa, szemben a Kúria által kialakított, a bírói gyakorlatban megjelenő, eseti döntésekben előírt használatbavételi engedély kiadásának időpontjával.

A jogszabály célja nyilvánvalóan az volt – és ezt tükrözte az elévülés kezdő időpontjának használatbavételi engedélyhez, mint jogi aktushoz kötése is – hogy a bizonytalan, ellentmondásos időpontok helyett, egy konkrét és kézzel fogható időpontban kerüljön meghatározásra az elévülés kezdő időpontja. Ez a korábbi bírói gyakorlat teljes mértékben összeegyeztethető volt az Alaptörvény 28. cikk 2. mondatában foglaltakkal is.

b.2. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértése a b.1. pontban foglaltakon túl az **indokolási kötelezettség elmulasztásában** is megnyilvánul.

Ezzel összefüggésben szeretnénk hivatkozni a T. **Alkotmánybíróság 20/2017(VII.18) AB határozatra**, amely megismétli a b.1 pontban hivatkozott Alkotmánybírósági határozat azon megállapítását, a III. fejezet 15. pontjában, hogy „a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot az eljárás egészének minőségében kell vizsgálni” ugyanezen szabályt fogalmazza meg a 16. pont is. Az AB határozat 25-29. pontjai az alábbiakat tartalmazzák:

„[25] Az indokolás hiánya vonatkozásában az Alkotmánybíróság, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}.

[26] **Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia.** Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, **a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon** {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.

[27] Az Alkotmánybíróság a fentiekre tekintettel a jelen ügy vonatkozásában megállapította, hogy **nem teljesítette a törvényszék indokolási kötelezettségét akkor, amikor az ügy egyik leglényegesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okairól nem adott számot határozatában.**

[28] Az Alkotmánybíróság megállapítja továbbá, hogy a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normát az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdése ellenére nem alkalmazta.

[29] A fentieket összefoglalva az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a törvényszék contra legem jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági sérelem szintjére, és sértette az indítványozó tisztességes bírósági

eljáráshoz való jogát. Egyrészt a törvényszék a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog mint eljárásjogi jellegű alapjog egy aspektusát, az indokolási kötelezettséget sértő módon nem indokolta meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, a törvényszék önkényesen járt el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vette figyelembe. Harmadrészt a törvényszék önkényesen járt el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a jogalkotó az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggésben kifejezetten hatályon kívül helyezte.”

Jelen esetre vonatkoztatva a fenti AB határozat rendelkezéseit, az állapítható meg álláspontunk szerint, hogy a Kúria egyáltalán **nem indokolta meg, hogy a működéssel összefüggő elévülés kezdő időpontjának megállapítása körében miért tért el a rPtk. 360. § (1) bekezdésének és 326. § (1) bekezdésének korábban kialakított bírói gyakorlatától.** Nem indokolta meg ezzel összefüggésben, hogy miért hivatkozott olyan eseti döntésre, amely teljesen más ténybeli és jogi alapokon nyugszik (EBH2007.1691, amely eseti döntés egy mobil-átjátszó torony átalakításával összefüggő igényérvényesítésre vonatkozik).

Azon megállapítása pedig, hogy a felek által hivatkozott számos eseti döntés eltérő tényállásokon és eltérő igényérvényesítésen alapultak egész egyszerűen nem helytálló és nem megalapozott kijelentés, ugyanis az alperes valóban olyan eseti döntésekre hivatkozott az elévüléssel összefüggésben, amely a pertörténeti részben kifejtettek szerint eltérő tényálláson és eltérő igényérvényesítésen alapultak, azonban a felperesek által hivatkozott eseti döntések mindegyike azonos ténybeli alapon nyugodott. **Valamennyi általunk hivatkozott eseti döntésben ugyanis a felperesek szétválasztották a torony létesítésével és annak működésével összefüggő igényüket, és valamennyi eseti döntésben a működéssel összefüggő kártérítési igény kezdő időpontja a használatbavételi engedély kiadásához igazodott.**

Ezen túlmenően megállapítható, hogy a Kúria az elévüléssel összefüggésben **nem reagált az általunk előadott jogi és nem jogi érvekre, nem értelmezte a hivatkozott és alkalmazott jogforrásokat, nem mutatta be, hogy milyen tényállás, bizonyítékok és indokok alapján látta úgy, hogy a kártérítési igényünk elévült.**

A Kúria ítéletét elolvasva véleményünk szerint nem jelenthető ki az, hogy döntését minden kétségét kizáróan megindokolta, hisz **nem jelölte meg, hogy az elévüléssel összefüggő döntését milyen rendelkezésekre alapította (a működéssel összefüggő elévülés vonatkozásában egyetlen jogszabályi hivatkozás az ítéletben nincs), a vonatkozó bírói gyakorlat ismertetésére egyáltalán nem került sor, így az sem derül ki az ítéletből, hogy álláspontja szerint az ügy tényállása miatt és mennyiben tér el az indítványozók által hivatkozott döntések alapjául szolgáló ügyek tényállásaitól.**

b.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás Alaptörvényben biztosított jogának megsértése körében hivatkozunk az Alaptörvény 25. cikk (1)-(3) bekezdéseire, ezen belül a jogalkalmazás egységének sérelmére.

E körben hivatkozunk az **Alkotmánybíróság 2018. évi június 08. napján kelt III/576/2014 számú határozatára,** illetve elsősorban annak indoklására.

Ebben a határozatban az Alkotmánybíróság a 2015. júniusáig született Legfelsőbb Bírósági és Kúriai joggyakorlatot összefoglalja, kifejezetten ügyszámmal megjelölve és ismertetve több döntést, melyek mind a mobilszolgáltatók által az általuk létesített bázisállomásokkal, a környező ingatlanokban okozott károk, illetve az azzal kapcsolatos felelősség vizsgálata körében születtek.

Ahogy az Alkotmánybíróság is megállapította és a Kúria egyébként több döntésében már 2015. óta is kifejezte, ez a bírói gyakorlat kifejezetten egységes, melynek megváltoztatására nincsen ok. Több tucat Legfelsőbb Bírósági és Kúriai ítélet jeleníti meg és fejtí az egyes részkérdések vonatkozásában ezt az egységes gyakorlatot és többek között a **13/2014 számú Polgári Elvi Döntésben** is ez kifejezésre jutott.

Hivatkozni szeretnénk a 25. cikk fenti rendelkezéseire fűzött jogszabálymagyarázatra is, amely kiemeli, hogy a **Kúria legfontosabb feladata az ítélező tevékenység ellátása mellett a jogegységesítés**, amelyet a jogegységi döntéseken és elvi döntéseken kívül bírósági joggyakorlat-elemző csoport működtetésével is biztosítja.

A Kúria feladata tehát minden esetben az egységes ítélezési gyakorlat kialakítása, ezen belül az, hogy az azonos vagy hasonló tényállású és jogalapú ügyekben a különböző bíróságok előtt ne szülessen eltérő, egymásnak ellentmondó ítélet, illetve ha a Kúria korábbi ítélezési gyakorlatától eltérő álláspontra kíván helyezkedni, úgy ezt is tegye meg a számára előírt módon, elvi bírósági határozat meghozatalával, vagy akár bírósági joggyakorlat elemző csoport működtetésével stb.

Jelen esetben ismételt az a legfőbb alkotmányos aggály a Kúria döntésével összefüggésben, hogy a Kúria Alaptörvény 25. cikkben rögzített kötelezettségét megsértve megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését is, hisz a korábbi bírói gyakorlatot megváltoztatva, ennek okát meg nem indokolva, olyan ítéletet hozott, amely ellentétes mind az elsőfokú bíróság által hozott ítélettel, mind a másodfokú által hozott jogerős ítélettel, és azok alapjául szolgáló jogszabályértelmezéssel, bírói gyakorlattal, konkrét eseti döntésekkel is.

Annak ellenére, hogy az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdése nem alapozhat meg alkotmányjogi panaszt, így ezen belül a jogbiztonság hiányára történő hivatkozást sem, azonban az Alaptörvény XXVIII. § (1) cikkének jelen ügyben történő alkalmazása során mégsem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy egy olyan bírósági döntésről van szó, amely nem csak amiatt vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, mert a Kúria figyelmen kívül hagyta az adott jogszabályhelyek jogszabályi céllal összeegyeztethető alkalmazását, és értelmezését, hanem azért is, mert egy olyan joggyakorlatot követ, és olyan körülményeket teremt döntésével, amely a teljes körű jogbizonytalansághoz vezet és kiszámíthatatlanná teszi a jogerős bírósági döntéseket.

A felperesek ugyanis nem nyereszkezdésből vagy bármilyen egyéb más célból indítottak peres eljárást az alperes által létesített mobil-átjátszó torony okozta káruk érvényesítése miatt, hanem azért, mert ténylegesen káruk keletkezett, amit a peres eljárásban bizonyítottak. Felperesek joggal illetve alappal bíztak abban, hogy az eljáró bíróságok megfelelő szakértelemmel eljárva, jogszerű döntést hoznak az ügyükben.

Felperesekben fel sem merült, hogy azon jogerős ítélet alapján, amely azonos jogalkalmazás, azonos jogszabály értelmezés és a kialakult bírói gyakorlat ismertetése mellett teljes körűen helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét a torony működésével összefüggő kártérítési igény kapcsán, a Kúria ezt megváltoztatja, mégpedig oly módon, hogy a kialakított bírói gyakorlattal ellentétes megállapítást tesz, anélkül, hogy annak megadja indokait. Ezen jogi és élethelyzetre a felperesek fel nem készülhettek, és akkor is felmerülne a jogbiztonság hiánya, ha a valóságtól eltérően a felpereseknek bármilyen lehetősége lenne a kártérítés visszafizetésére, illetve a tetemes perköltség megfizetésére.

Az eljáró bíróságok szakértelmében bízva választottuk a bírói utat, és természetesen ha a bíróság a jogerős ítéletében részletesen megindokolva úgy döntött volna, hogy követelésünk megalapozatlan, az igényünk elévült, úgy ezt tudomásul vettük volna és nem kerültünk volna ebbe a kilátástalan helyzetbe.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- a) Az indítványozók nem kezdeményezték az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítéletek végrehajtásának felfüggesztését.
- b) Az indítványozók jogi képviselővel járnak el az Alkotmánybíróság előtt, amely ügyvédi meghatalmazások eredeti példányát csatolják.
- c) Az indítványozók személyes adataik nyilvánosságra hozatalához nem járulnak hozzá.
- d) Az indítványozók csatolják az érintettségüket alátámasztó dokumentumokat egyszerű másolatként:
- A Kúria Pfv.I.20.593/2018/8 számú ítéletét, és annak átvételét igazoló okiratok,
  - a Gyulai Törvényszék 9.Pf.25.837/2018/5 számú ítéletét,
  - a Békési Járásbíróság 2.P.20.399/2016/85 számú ítéletét,
  - a Kúriához benyújtott 2020. március 31. napján kelt felülvizsgálati ellenkérelmünket.
- e) Óvatosságból indítványozzuk továbbá, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság szeresse be a Békési Járásbíróságtól a teljes iratanyagot, amennyiben az alkotmányjogi panasz elbírálása és megalapozott döntéshozatal érdekében indokoltnak és szükségesnek tartja.

Hódmezővásárhely, 2020. október 14.

Tisztelettel:

[Redacted signature area]

indítványozók

sk
kép

Dr. Hegedűs Péter
ügyvéd

Dr. Hegedűs Péter Ügyvédi Iroda
Dr. Hegedűs Péter ügyvéd

[Redacted contact information]